

La Promesa de la Revolució (The Revolution's Promise)

ARTISTS ON THE FRONTLINE

info@artistsonthefrontline.com

www.artistsonthefrontline.com

THE FREEDOM THEATRE

trp@thefreedomtheatre.org

www.thefreedomtheatre.org

NOTES SOBRE

LA PROMESA DE LA REVOLUCIÓ

Escrit prt Zoe Lafferty.

De les paraules d'Ahmed Tobasi, Ali Abu Yaseen, Arna Mer Khamis, Dareen Tatour, Juliano Mer Khamis, Loai Tafesh, Mariam Abukhaled, Mohammad Al Azza, Mohammed Bakri, Mohammed Saba'aneh, Omar Barghouti, Rania Elias, Suhail Khoury, Yousef Swaitat, Zakaria Zubeidi

Investigació d'Ahmed Tobasi, Alia AlRosan, Mustafa Sheta, Zoe Lafferty

Per projectar o llegir...

El guió està format per testimonis d'artistes palestins, així com material disponible en xarxes.

Les entrevistes han estat editades i juxtaposades.

Les persones van ser entrevistades per separat, sense saber a qui més s'estava entrevistant. La perspectiva, els pensaments i les idees de cada entrevistat són només els seus.

Més notes per als intèrprets. No cal compartir-los amb el públic...

L'aclariment que inclou noms, dates i llocs està en () i s'ha de pronunciar com a part del diàleg.

Les indicacions escèniques estan en ***negreta i cursiva***.

TEXT EN NEGRETA (p. ex., títols d'escenes, noms de persones, ubicacions, dates, etc.)

S'hauria de projectar, en la conclusió de l'obra.

Els diners estan en dòlars per simplificar.

Sovint, els palestins utilitzen 48 o Palestina històrica per descriure Israel.

'La història del teatre de la llibertat' està explicada en quatre parts. La gent està explicant la mateixa història però des de la seva pròpia perspectiva.

'Prisons Within Prisons' consta de quatre històries separades, explicades simultàniament. Totes les altres escenes i històries estan soles.

COPYRIGHT: The Freedom Theatre i Creative Destruction posseeixen els drets d'autor del guió i dels monòlegs de The Revolution's Promise. Els textos estan disponibles per a lectures

públiques i actuacions per a tots els que compleixin els nostres valors i hagin rebut una confirmació per escrit (envieu un correu electrònic a info@creativestruction.co.uk). Demanem que les entrades per a qualsevol esdeveniment i lectura siguin gratuïtes per al públic o, si són de pagament, els diners es destinaran al Programa de Resistència d'Artistes. Si això no és possible, poseu-vos en contacte amb nosaltres i estarem encantats de parlar sobre què podria funcionar.

1

VEUS

JULIANO MER KHAMIS COFUNDADOR I DIRECTOR ARTÍSTIC THE FREEDOM TEATRE

ARNA MER KHAMIS ACTIVISTA I PROFESSORA MARE DE JULIANO MER KHAMIS

AHMED TOBASI ACTUAL DIRECTOR ARTÍSTIC EL FREEDOM THEATRE

YOUSEF SWAITAT JOVE ACTOR, EL TEATRE DE PEDRA

MOHAMMED BAKRI ACTOR I DIRECTOR DIRECTOR DE JENIN JENIN

ZAKARIA ZUBEIDI LLUITADOR DE RESISTÈNCIA ARMADA COFUNDADOR DEL FREEDOM THEATRE

RANIA ELIAS DIRECTORA CENTRE CULTURAL YABOUS

MOHAMMAD AL AZZA ARTISTA I FOTOGRAF CENTRE CULTURAL LAJEE

MARIAM ABUKHALED ESTUDIANT D'ACTUACIÓ EL FREEDOM THEATRE

SUHAIL KHOURY MÚSICA I COMPOSITOR DIRECTOR GENERAL DEL CONSERVATORI NACIONAL DE MÚSICA

DAREEN TATOUR POETA, ESCRITOR I FOTÒGRAF

LOAI TAFESH BALLARI I COREOGRAF FUNDADOR NAQSH DANCE ENSEMBLE

DIBUIXANT MOHAMMED SABA'ANEH

ALI ABU YASEEN ACTOR, ESCRITOR I DIRECTOR, COFUNDADOR AL-MISHAL CULTURAL CENTER

OMAR BARGHOUTI COFUNDADOR BOICOT, DESINVERSIÓ, SANCIONS (B.D.S.)

2

LA HISTÒRIA DE THE FREEDOM THEATRE (“EL TEATRE DE LA LLIBERTAT”) CAMP DE REFUGIATS DE JENNI 1929 - 1995

Juliano entra a escena...

**JULIANO MER KHAMIS
CO-FUNDADOR & DIRECTOR ARTÍSTIC
DE THE FREEDOM THEATRE**

JULIANO: Em dic Juliano Mer Khamis.

Sóc un actor amb molt d'èxit. Exitós, que no bo. Si en soc, ja depèn de vosaltres jutjar-ho. Però almenys pel que diu el meu salari soc reconegut així.

La meva mare era Israelina, i el meu pare Palestí. Així que vaig provar ambdós bàndols... em vaig unir als paracaigudistes israelians i després de tres anys, vaig intentar unir-me a l'Organització per a l'Alliberament de Palestina. Després, em vaig passar dos anys a les Filipines amb bolets màgics a la selva... (*Gestos que li explota el cap...*) i allà vaig perdre totes les meves identitats.

Vaig tornar i vaig dir: d'acord, tens un regal. No estàs només conscientment desnacionalitzat, sinó que estàs dividit dintre teu. Utilitza-ho.

Ara visc intentant implementar tot el que penso en el meu cos, en els meus actes, en la meva vida quotidiana. Abans però, per explicar la meva història, he de començar per la meva mare.

L'Arna s'incorpora a l'escena...

**ARNA MER KHAMIS
ACTIVISTA & PROFESSORA
MARE DE JULIANO MER KHAMIS**

ARNA: Vaig néixer l'any (1929) en una petita comunitat de Palestina. Aquests turons, rocosos però verds, entre el mar de Galilea i la frontera amb el Líban, estaven en aquell moment sota el mandat britànic.

JULIANO: L'any 1948, la meva mare es va unir a les forces especials, lluitant per l'establiment de l'estat israelià, expulsant els palestins de la seva terra natal.

Quan es va adonar que el que li havien dit era una gran mentida, la cito a ella... i que participava en la neteja ètnica de Palestina, va decidir abandonar l'exèrcit israelià.

ARNA: La terra, font de subsistència i fonament de tota una cultura (palestina), ha passat a mans d'altres per pur robatori o un desplaçament forçat. Això m'ha deixat una ferida profunda a l'ànima. Mentre que una meitat de mi està intacta, l'altra suporta el terrible dolor d'aquesta realitat.

JULIANO: Es va afiliar al partit comunista. Allà va conèixer al meu pare, Saliba, un cristià palestí de Natzaret. Ell era guapo i ella preciosa, es van enamorar. Es van casar i van tenir tres fills. Això va provocar un gran escàndol.

La meva mare, evidentment, es va convertir en una activista per l'alliberament de Palestina. Es converteix en antisionista. Però siguem clars, perquè la gent s'angoixa quan escolta això. Ser antisionista no vol dir ser anti-jueu.

ARNA: En aquesta terra es van sembrar les llavors del racisme i el patiment, les guerres, la mort i el dolor. Tota una nació (palestina) s'aixeca davant nostre desproveïda de drets humans, on els nens creixen envoltats per la imatge de soldats, pedres i armes.

JULIANO: La meva mare va estudiar per convertir-se en terapeuta a través de les arts, però se li va prohibir ensenyar a les escoles israelianes perquè estava casada amb un comunista, àrab, cristià, palestí. Les coses eren difícils i fins i tot va treballar a la construcció com a treballadora il·legal.

Després, als anys 80, al començament de la 1a intifada, va agafar les seves manualitats i va arribar al camp de refugiats de Jenin.

Ahmed s'incorpora a l'escenari...

**AHMED TOBASI
ACTUAL DIRECTOR ARTÍSTIC
THE FREEDOM THEATRE**

TOBASI: Vaig néixer al camp de refugiats de Jenin. La meva àvia va ser expulsada del seu poble l'any 1948 i va formar part de la primera generació que va fugir d'aquí. Sempre han estat soldats israelians, gent buscada, atacs, màrtirs, tancs, exèrcit, tiroteig. No hi ha tant menjar ni electricitat i vivim en cases molt senzilles, però de petits ens vam divertir.

5

JULIANO: La meva mare acaba de sortir als carrers (del campament), porta uns papers i llapissos amb ella. És una dona rossa descalça, amb un gran vestit blanc que sembla un pijama d'un hospital psiquiàtric.

TOBASI: Jo era molt petit, i vaig veure aquesta vella, amb el mocador palestí, i al seu voltant, una fila de nens a terra d'almenys uns 50 metres de llarg, fent art, pintura i dibuix.

ARNA: Es va desenrotllar paper, es van repartir pintures i pinzells, i es va poder veure centenars de nens junts rient i cridant, pintant els seus pensaments i somnis, la seva ràbia i esperança amb tots els colors de l'arc de Sant Martí.

JULIANO: A poc a poc, dia a dia, la gent comença a confiar en ella i la convida a prendre un cafè.

ARNA: Vam crear una xarxa de llars d'infants comunitàries que va proporcionar una biblioteca, jocs, un cor i un centre de drets humans per a joves presos.

TOBASI: Vaig començar a anar a les llars d'infants. La majoria dels nens del campament hi anaven.

JULIANO: Sabeu, perquè (durant la 1a Intifada) el sistema educatiu oficial es va col·lapsar... els professors estaven a la presó... les escoles van tancar...

ARNA: Aquests nens es van unir en una batalla per la llibertat amb una pedra i un pneumàtic cremant. Van cridar la seva passió per la llibertat, per la fi de l'opressió i la humiliació i per l'esperança d'una vida millor, l'esperança de la intifada. Aquí és on es van trobar els nostres camins.

Yousef entra en escena...

YOUSEF SWAITAT
JOVE ACTOR
THE STONE THEATRE (“EL TEATRE DE PEDRA”)

YOUSEF: Vaig conèixer l'Arna pel carrer. Volia entendre per què havia vingut aquí.

Ja estàvem jugant a jocs de teatre, però no ho feiem seriosament. No teníem ningú que ens guiés.

Llavors va venir el fill de l'Arna, en Juliano.

6

JULIANO: (la meva mare) va rebre el premi Right Livelihood. I amb els diners del premi es va construir un petit teatre al mig del campament anomenat '*The Stone Theatre*'. Com a actor, em vaig ocupar de les activitats de teatre.

YOUSEF: En Juliano em va ensenyar moltes coses que podria utilitzar en el futur.

JULIANO: Vaig aconseguir reunir un grup de joves simpàtics i vam fer un molt bon espectacle.

TOBASI: '*The Little Lantern*' va ser la primera obra que vaig veure. Hi havia llums, disfresses, decoració... no em vaig creure el que estava veient...

YOUSEF: Vaig interpretar un dels ministres que va intentar robar el sol a la reina.

TOBASI: La història és de Ghassan Kanafani, que la va donar a la seva neboda com a regal.

Quan els israelians van fer explotar el cotxe que va matar Ghassan, la seva neboda, també va morir amb ell.

YOUSEF: Vaig aprendre que em puc oposar a l'ocupació israeliana a través del teatre. Puc dir a la gent el que sento. El que vull i no vull. Tant si estimo la vida com si no.

ARNA: Els hi devem alguna cosa, aquests nens són l'esperança del demà. I a canvi, hem rebut el premi més gran de tots... els seus somriures, la seva confiança, la seva amistat.

YOUSEF: No estic exagerant, Juliano és com un germà per a mi, i estimo l'Arna com la meua pròpia mare... O més.

ARNA: Vaig arribar cap a aquests nens amb la càrrega del meu passat, la meua meitat trencada. Vaig intentar arrancar el vel de la hipocresia i el crim, que els deixa ferits al camp de batalla sense primers auxilis.

La nostra tasca no va ser mai fàcil. No va ser un camí cobert de roses sinó extret de bales i soldats, mares ansioses i nens espantats, als quals encara les ferides no se'ls hi han curat.

Però no aturarem la nostra lluita en nom d'aquests nens i de tots els altres, fins que la pau i la llibertat puguin fluir dels seus somnis i es facin realitat.

7

L'ARNA surt d'escena...

JULIANO: A mitjans dels 90, després de la mort de la meua mare a causa del càncer, el teatre es va tancar i no vaig tornar a Jenin durant cinc anys.

Juliano, Tobasi & Yousef surten d'escena...

SOMNIS D'ALLIBERACIÓ PALESTINA HISTÒRICA

Bakri s'incorpora a l'escenari...

MOHAMMED BAKRI
ACTOR I DIRECTOR
DIRECTOR DE 'JENIN JENIN'

BAKRI: Vaig créixer amb els valors de la llibertat, on tots hauríem de ser revolucionaris. Als 15 anys, vaig somiar amb anar a peu al Líban per convertir-me en un lluitador, i que abans d'arribar, mentre estava al desert, un tigre m'atacaria, i jo el mataria i l'arrossegaria darrere meu mentre jo continuava el meu camí. Aquest tigre seria el meu bitllet per unir-me a l'Organització per l'Alliberament de Palestina, i jo seria un heroi. *'Què vols més que això? He matat un tigre!'*

I realment va passar que vaig anar al Líban amb la intenció de matar el tigre. Però en el camí de convertir-me en revolucionari, a mesura que es feia la nit i regnava la foscor, vaig sentir por, imaginant-me on estaven els monstres i les hienes, així que vaig decidir tornar a casa.

Eren somnis, somnis d'un nen que volia ser un revolucionari, però no tenia el coratge de matar un tigre, així que les coses van quedar només en somni.

Però tenia una obsessió. Pot ser per això vaig entrar al cinema i al teatre: perquè hi ha la possibilitat de fer realitat somnis d'alliberament, no a través de la lluita armada, sinó a través de la cultura.

Jo era un actor que actuava a l'escenari de Natzaret quan es va començar a difondre la notícia d'una massacre al camp de refugiats de Jenin. Vam sentir el bombardeig des de l'escenari, així que vam decidir aturar l'obra.

Vaig anar amb la Valentina, la meva companya, a la manifestació.

A la protesta, un vell israelià amb l'uniforme de l'exèrcit, amb uns ulls salvatges, va treure una arma automàtica i ens va començar a disparar. La Valentina estava al meu costat i va ser colpejada per una bala a la mà.

Va ser la primera vegada a la meva vida que estava en una escena com aquesta, que veia aquesta quantitat de sang.

8

Vaig començar a pensar: si aquests soldats ens llancen tot aquest odi estant nosaltres en pau, què faria l'exèrcit israelià a Jenin, on hi ha una forta resistència?

Vaig llogar un jeep, una càmera i un dispositiu de so.

Em vaig infiltrar per les muntanyes, una zona militar tancada. Van passar els combois de l'exèrcit israelià i vam marxar fins arribar a Jenin.

Quan vaig veure la situació que es vivia allà (una gran part de Jenin estava destruïda) em vaig paraitzar; no sabia què fer, el meu cos tremolava.

Vaig aconseguir controlar els meus nervis i durant cinc dies consecutius vaig filmar tot el que em caigués als ulls. Un acte espontani amb les meves limitades capacitats... Caminar pels carrers i filmar la gent que em trobava.

Des de la primera projecció del meu documental, '*Jenin Jenin*', hi ha hagut protestes, venjança i intimidació. Els intents de silenciar-me, m'han fet aprendre una lliçó aplicada per a aquells que pensen a emprendre accions crítiques en contra d'Israel.

Els judicis i els processaments fa 20 anys que duren, des del 2002 fins ara. Estic cansat; cansat de les mateixes històries, les mateixes acusacions.

El 2021 em van multar amb 55.000 dòlars. M'acusaven de danys per difamació que havia de pagar a un capità de l'exèrcit israelià que va participar en la invasió del camp de Jenin.

Aleshores, el jutge va ordenar que es prohibís definitivament la projecció del documental.

Intenten domesticar el cavall, intenten domesticar tots els humans que no segueixen la seva línia. Per això tenen por a la imaginació.

Avui segueixo explicant la meva història perquè no veig cap altra solució, i no veig cap altra manera d'abordar el meu cas que no sigui lliurar-lo al món.

El meu somni és explicar la gran història de Palestina, sobre la meva vida i les nostres vides. Però de moment aniré a fumar.

BAKRI surt de l'escenari...

LA HISTORIA THE FREEDOM THEATER JENIN REFUGEE CAMP 2001 - 2006

Juliano i Yousef s'incorporen a l'escenari...

**YUSEF SWAITAT
JOVE ACTOR
EL TEATRE DE PEDRA**

YUSEF: Als meus germans, a la meva família, a la meva estimada mare, a la meva estimada. Et saludo i et dic adéu. No estiguis trist. És un sacrifici.

**JULIANO MER KHAMIS
COFUNDADOR I DIRECTOR ARTÍSTIC
THE FREEDOM THEATRE**

JULIANO: L'octubre de 2001, Yousef, el meu estudiant d'actuació, va conduir un jeep robat a Israel amb el seu amic Nidal. Quan van arribar al centre de la ciutat, van obrir foc contra la gent que els envoltava. Quatre dones van morir i moltes altres van resultar ferides greus. Pocs moments després d'haver començat el tiroteig, una patrulla policial propera va arribar al lloc dels fets. Van matar a Nidal a trets mentre conduïa. Yousef va saltar del jeep i va ser afusellat a pocs metres...

Ho sento... Era el bromista del grup. Era el noi més encantador, el meu millor estudiant, talentós, sorprenent, bell, mai va practicar la violència a la seva vida.. i ho va fer.

Yousef surt de l'escenari...

Uns mesos després, l'exèrcit israelià va envair el camp de refugiats de Jenin. Durant 10 dies, el campament va lluitar per resistir.

Uns dies després que els israelians aixequessin el setge al campament, vaig anar-hi. Volia veure què havia passat amb els nens a qui havia ensenyat la meva mare... els meus estudiants d'actuació... per què Yousef va triar una missió suïcida... per què alguns s'havien unit a la lluita armada....

Tobasi s'incorpora a l'escenari...

**AHMED TOBASI
DIRECTOR ARTÍSTIC ACTUAL
THE FREEDOM THEATRE**

TOBASI: No et pots creure el que vam viure quan els israelians van envair el camp de refugiats de Jenin.

Jo només era un noi de 17 anys amb una AK 47, intentant defensar casa meva contra un dels exèrcits més grans del món.

Era com una pel·lícula de dibuixos animats: els sons, els trets, els apatxes, els tancs.

Veure morir els meus amics davant els meus ulls.

Explosions al cel com focs artificials. Sents cada coet com t'arriba.

Qui es creuria que estic assegut a la mateixa casa on un morter va explotar a l'habitació del meu costat? Et sacseges i recordes que ets viu.

Cada nit semblava un any. Vas comptant cada moment.

Vam sentir com les bales disparaven contra nosaltres en totes direccions. Em van disparar al braç, però no hi havia cap hospital ni ambulàncies. Així que la gent em va envenenar i vam continuar movent-nos de casa en casa, ja que cada casa va ser bombardejada o tirada a terra. El campament de Jenin va ser destruït i no hi havia on anar.

Els soldats em van arrestar. Hi havia molts homes de Jenin que van acabar pressos. Alguns de la resistència, d'altres no.

No vaig tenir un judici adequat; no hi havia proves contra mi. I encara que n'hi hagués, què diria?

11

Vaig sostenir una pistola i vaig defensar el meu campament contra un exèrcit invasor?

Va caure una bomba al meu costat i no em vaig fer a trossos?

Em van disparar i no vaig morir?

Em van condemnar a quatre anys de presó al desert del Nèguev.

Jo tenia 17 anys.

Tobasi surt de l'escenari...

JULIANO: Durant la invasió del camp de Jenin, la majoria dels meus estudiants d'actuació van ser assassinats excepte Zakaria Zubedi.

Zakaria s'uneix a l'escenari...

La mare d'en Zakaria havia estat matada amb francotiradors i el seu germà havia mort. Zakaria s'havia convertit en un líder de la resistència armada i ara era l'home més buscat d'Israel.

(Amb molts combatents morts o a la presó) la resistència armada estava de genolls, i se'ls va oferir una amnistia si baixaven les armes, que van agafar...

ZAKARIA ZUBEIDI LLUITADOR DE RESISTÈNCIA ARMADA COFUNDADOR DEL FREEDOM THEATRE

ZAKARIA: La 2a intifada està a l'agonia. Aquestes són les etapes finals... No només la intifada va ser un fracàs, sinó que som un fracàs total. En tots aquests anys de lluita, només hem aconseguit la nostra supervivència.

JULIANO: Nosaltres (els palestins) vam perdre l'opinió pública. Hem fotut perquè no érem prou intel·ligents. Estàvem enfadats, frustrats, desesperats.

ZAKARIA: Aquestes armes, si no estan plenes de valors, de política i de veritable lideratge honest, lideratge d'alliberament, no vull lluitar més.

JULIANO: No pots crear resistència amb desesperació. Amb desesperació, es creen terroristes suïcides, i això és el que vam fer. Perquè estàvem tan enfadats, tan ferits, tan destruïts, que l'únic que vam poder fer va ser volar-nos a nosaltres mateixos a Tel Aviv... Havíem d'iniciar un nou tipus de resistència.

12

ZAKARIA: Hem de construir aquest lideratge des de zero i, per fer-ho, la millor manera és iniciar un espai artístic, *'The Freedom Theatre'*.

JULIANO: Vaig deixar la societat israeliana perquè pensava que era hora de sortir de la tanca i anar a fer alguna cosa, així que vam començar a construir el teatre.

ZAKARIA: Un dels meus primers records va ser despertar-me amb ferides de bala als tretze anys. Als catorze anys vaig estar empresonat. L'ocupació va destruir la meua infantesa. Ara tornaria al teatre i ens permetria desenvolupar una narrativa diferent.

JULIANO: És un lloc per unir-se al poble palestí en la seva lluita per l'alliberament a través de la poesia, la música, el teatre, les càmeres...

ZAKARIA: És un paraigües per a tothom.

JULIANO: En primer lloc, ofereix els elements bàsics de la vida, als nens, als grans, a les dones, als homes. Llibertat. On poder dir, maleir, concentrar-se, jugar, crear. I després, per descomptat, amb totes les eines possibles, càmeres, dramateràpia, ordinadors, càmeres de vídeo, il·luminació, el que necessiti la persona, només per allunyar-se dels anys d'ocupació.

ZAKARIA: A través del teatre, pots parlar amb el món i donar un missatge diferent a com ens veuen, és a dir, com terroristes. Cal que algú expliqui la història de la lluita... Qui són? Per què fan el que estan fent?

JULIANO: Trencant el mur, no físicament sinó metafòricament, creant les bases per a l'esperança.

ZAKARIA: Vaig rebentar el pany del teatre amb la culata de la meua ametralladora. No es pot separar la resistència armada de la resistència cultural.

JULIANO: Les arts no et poden alliberar de les teves cadenes. Però pot generar i mobilitzar el discurs de la llibertat, crear debat, exposar.

ZAKARIA: No volia convertir-me en un lluitador de la resistència armada, però això és el que em va donar la vida. Jo volia ser actor. Jo volia ser Romeu. Ara a "The Freedom Theatre" altres poden tenir aquesta oportunitat.

13

Tobasi s'incorpora a l'escenari...

TOBASI: Després de quatre anys, vaig sortir de la presó i vaig tornar al camp de refugiats de Jenin. Jo tenia 21 anys. Sense feina. Sense futur. Tot en tu ha canviat. La gent surt de la presó perdent la ment, i jo estava a prop de la mort, mentalment.

JULIANO: No pretenc posar color a la situació. És fosc. No hi ha esperança a Palestina. El somni màxim és sobre la mort.

TOBASI: Segur que hi ha pressió per tornar a la resistència armada. Ens és normal al campament; tothom porta una pistola. Però havia perdut tots els meus amics i alguna cosa em deia que no.

JULIANO: Estem davant d'una depressió molt profunda, una profunda desesperació, una profunda apatia, que és la reacció més natural davant d'aquesta situació caòtica.

TOBASI: Exactament en aquest moment negre, vaig descobrir The Freedom Theatre, que ofería alguna cosa diferent de totes les coses fosques que m'envolten.

JULIANO: El teatre et dóna les eines per expressar el que et passa.

TOBASI: Jo havia crescut amb tota aquesta bogeria, invasions, tancs, coets, bales, assassinats. Israel, Occident, Europa, els EUA, m'havien preparat totes aquestes coses, un jove palestí amb només un camí... Però quan vaig entrar al teatre, se'm va obrir un petit forat a la ment. Com un nen jugant al jardí que troba una petita porta que et porta a un altre món... Va ser màgic.

Juliano, Tobasi i Zakaria surten de l'escenari...

UN CENTRE CULTURAL YABOUS D'IDENTITAT NACIONAL JERUSALEM

**RANIA ELIAS
DIRECTORA
CENTRE CULTURAL YABOUS**

La Rania s'incorpora a l'escenari...

14

RANIA: Qui sóc no és una resposta fàcil, però per posem-ho fàcil. Sóc mare de quatre fills i un gos.

Tinc 49 anys i no tinc por d'anunciar-ho perquè envellir és fantàstic... Cada experiència és una oportunitat d'aprenentatge.

M'encanta la vida, i tot el que faig és amb amor.

Vaig decidir des del principi deixar un rastre allà on treballa. Comprometre'm amb passió.

L'acord d'Oslo indicava el destí de Jerusalem i que els israelians tenien plans per ocupar la ciutat completament.

Així que vam formar el centre cultural Yabous l'any 1995 per enfortir la vida artística a Jerusalem. Va ser l'inici d'un repte, una tasca impossible; mantenir Jerusalem, la nostra capital palestina, al mapa. Estàvem trencats, construint alguna cosa a partir del nostre esforç i les nostres idees.

Durant 25 anys, vam crear una sòlida base cultural amb milers d'activitats, i Yabous es va convertir en una de les experiències més boniques de la meva vida.

Tanmateix, els reptes s'han fet cada cop més grans.

Hi ha dificultats amb les autoritats israelianes que supervisen les nostres instal·lacions i han de concedir un permís de treball.

A molts donants no els agrada la nostra visió, així que hem de rebutjar el finançament per mantenir-nos fidels als nostres valors i a la identitat nacional.

Tenim prohibit treballar amb molts palestins que tinguin habilitats especialitzades, ja que després de la construcció del mur no van poder viatjar a Jerusalem.

Sóc de Betlem, visc a Jerusalem amb un permís d'unificació familiar, així que la meva situació personal és inestable. Hi ha hagut moltes amenaces per part de les autoritats israelianes de treure'l si no deixo de treballar a Yabous.

15

El centre ha estat tancat diverses vegades. Una vegada, els israelians estaven tan decidits a cancel·lar un festival que van arrestar els organitzadors i després van començar a perseguir un globus amb el logotip del festival pel carrer.

Recentment es va produir el trasllat de l'ambaixada dels EUA a Jerusalem i, amb això, els plans per abolir qualsevol institució que treballi per sostenir la cultura nacional palestina. Va ser llavors quan es van intensificar els atacs contra nosaltres, començant amb la detenció del meu marit i jo.

Eren les nou del matí quan l'exèrcit israelià va arribar a casa nostra. Vaig despertar als meus fills i els hi vaig dir que no tinguessin por.

Van entrar a casa nostra i ens van prendre els treballs d'investigació, els certificats educatius, les nostres fotos i els passaports.

Van assaltar el centre de Yabous, van confiscar-ho tot i ho van carregar en cotxes.

El meu interrogatori va durar 12 hores. I quan em van deixar en llibertat sota fiança, em van prohibir parlar amb ningú de Yabous durant un mes, inclòs el meu marit.

Des de llavors, les autoritats israelianes no han parat de trucar-me i interrogar-me. Encara estem intentant recuperar els ordinadors, documents i fitxers confiscats. He tingut més interrogatoris i m'han prohibit contactar amb qualsevol persona del centre Yabous.

No hi ha cap delictes oficial per acusar-nos, així que treballen de manera indirecta mitjançant la intimidació, obstruint el nostre camí en un intent de trencar-nos la moral.

Així que sí, els reptes a Jerusalem són enormes.

I segur que no suporten una dona palestina forta que lideri una institució que s'esforça, que pugui parlar amb els mitjans i que tingui relacions amb milers de persones arreu del món...

Una dona palestina que desafia l'estereotip que volen pintar. I que treballa per plantar les llavors de la pertinença, l'amor per Jerusalem i per Palestina.

Rania surt de l'escenari...

Al Azzah s'incorpora a l'escenari...**SER O NO SER AIDA REFUGEE CAMP BETHLEHEM****MOHAMMAD AL AZZA
ARTISTA I FOTOGRAF DEL
CENTRE CULTURAL LAJEE**

AL AZZAH: Vaig començar en la fotografia com a artista. Fer fotos al campament, només la vida quotidiana, la gent, els nens, les cases. Però en el moment en què vius a Palestina, es fa difícil fotografiar qualsevol cosa que no tingui relació amb l'ocupació militar israeliana. La situació t'obliga a cobrir-la una i altra vegada.

Estava a la meva oficina quan va començar el rodatge, així que, com acostumo a fer, vaig agafar la meva càmera i em vaig posar al costat de la finestra per fer fotos. Al voltant de 10 soldats israelians van entrar al campament, disparant bales, gasos lacrimògens i bombes sonores a discreció.

Vaig continuar fent fotos i els soldats es van continuar apropant.

Van arribar a l'oficina on jo estava inclinat per la finestra i van començar a cridar "Vés a casa teva ara".

Van ser excepcionalment violents en aquell moment, així que vaig començar a tancar la finestra.

En aquell moment, un dels soldats va dirigir el seu rifle cap a la meva cara i em va disparar.

La bala em va colpejar a la cara. Van disparar amb la intenció de matar; si no hagués estat al segon pis, estaria mort.

Estava cridant mentre els sentia riure fort. Vaig començar a sagnar molt fort. Vaig pensar que anava a morir. Però jo estava més preocupat per la càmera que per mi ja que contenia fotos del soldat que em va disparar.

Vaig estar hospitalitzat durant 17 dies. Els meus ulls van sortir del seu lloc i em van posar trossos de platí per arreglar l'os. Em van realitzar tres intervencions quirúrgiques.

No podia menjar perquè no podia moure la boca, i vaig haver de beure aliments processats amb una palleta.

Després de sortir de l'hospital, em vaig quedar amb la meva germana. Aquella nit uns 40 soldats van trencar la porta, van assaltar la casa dels meus pares i van destruir tot el que es trobaven al seu pas. Els van donar una citació, exigint que anés a un interrogatori.

Necessitava veure un metge per fer un seguiment mèdic de la meva cirurgia i prendre el meu medicament regularment. Si em rendia, això no seria possible.

Durant dos mesos, em vaig mudar en secret entre diverses cases de Betlem mentre l'exèrcit continuava atacant la meva família.

Quan l'estat de la meva cara va millorar, vaig anar a casa.

Aquella nit van venir i van irrompre.

Vaig córrer i vaig escapar, així que van atacar a la meva família, fins i tot, el meu avi i la meva àvia.

Va ser una nit llarga. Finalment, em van trobar i van començar un atac violent. Els vaig suplicar que no em peguessin a la cara, però en el moment que els hi vaig demanar, van dirigir els seus cops cap allà.

Em van portar a la base militar, sota investigació durant 12 dies. No van trobar proves per a les seves denúncies. Em van traslladar entre 5 jutjats, cap d'ells va poder fonamentar els càrrecs dels quals m'acusaven.

Finalment, el jutge va decidir deixar-me en llibertat, em va multar amb 500 dòlars i em va dir que havia de venir al tribunal cada mes a una entrevista. Això va continuar durant tres anys. Vaig tornar al camp per treballar en fotografia. Vaig decidir no estar més a la finestra de l'oficina. Vaig decidir apropar-me als soldats, fotografiar entre ells.

Després de disparar-me a la cara, què és el pitjor que podien fer?

Em volien matar per impedir que fes fotos i filmés, però era un repte que em feia seguir endavant.

Em van empènyer cap a la idea: de "ser o no ser".

Al Azzah deixa l'escenari...

18

**LA HISTORIA DE THE FREEDOM THEATER, CAMPAMENT DE REFUGIATS DE JENIN
2006 - 2011**

Juliano i Mariam s'incorporen a l'escenari...

**MARIAM ABUKHALED
ESTUDIANT
EL FREEDOM THEATRE**

MARIAM: Tenia 18 anys i estudiava a l'escola de noies.

No estava gaire bé, i no m'interessava gaire. La germana d'un amic em va parlar del teatre, així que vaig decidir veure què passava.

La primera persona que vaig veure va ser en Juliano.

JULIANO MER KHAMIS
COFUNDADOR I DIRECTOR ARTÍSTIC
DE THE FREEDOM THEATRE.

Juliano parla amb la Mariam...

JULIANO: Estàs aquí perquè vols ser actriu?

MARIAM: I vaig pensar... espera un moment, no sé què vull ser. En Juliano em va convidar a veure l'escenari, i em va sorprendre molt...

JULIANO: Si vols, tenim un paper per a tu.

MARIAM: I vaig pensar, què és un "rol"?

JULIANO: Només has de venir a fer assajos.

MARIAM: Vaig pensar, va, merda, d'acord.

19

Em vaig incorporar a la primera classe d'estudiants d'actuació professionals. Estava molt contenta d'anar cada dia a assajar amb el Juliano.

Llavors, de sobte, hi va haver una disfressa, i vaig dir: "Per què em dona un vestit negre si tots van de blanc?"

I va començar a explicar-me la idea de l'obra...

JULIANO: Potser són els grups polítics uns contra els altres... potser és l'àngel i el diable... potser és el poder de les dones contra el poder dels homes.

MARIAM: I estic pensant... què coi?!

Va ser dur, boig, perquè no entenia una merda. Què és pujar a l'escenari i estar orgullós i obert. Creia que les dones havíem de tenir cura de com parlem, caminem i de com ens asseiem. Una vegada, el Juliano em va enviar de tornada a casa perquè l'únic que estava fent era tirar-me la samarreta, amb por que algú em mirés el cul. Hi havia coses al meu cap que em costaven de desfer.

JULIANO: Israel està empenyent el poble palestí cap a l'edat de pedra i destruint la identitat cultural. La nostra responsabilitat com a artistes és reconstruir aquesta destrucció. Qui som? Per què som? On anem? Qui volem ser?

MARIAM: Has d'oblidar totes aquestes idees opressores i ser tu, descobrir la teva veu, el teu cos i la teva llibertat

JULIANO: Estem dient que la llibertat d'expressió és el que va primer, abans de la llibertat de l'ocupació.

MARIAM: I vaig començar a conèixer realment. Ja saps, portar aquesta disfressa i poder cridar i cridar.

JULIANO: The freedom theater és un lloc on la gent pot pensar lliurement; posar a prova els seus pensaments, els seus desitjos i els seus somnis. Un lloc on les persones poden ser iguals en gènere, iguals en drets.

MARIAM: Amb Juliano, els valors revolucionaris estaven clars des del principi: que no podem estar a l'escenari sense entendre'n el per què.

Ahmed Tobasi s'incorpora a l'escenari...

20

AHMED TOBASI ACTUAL DIRECTOR ARTÍSTIC THE FREEDOM THEATRE

TOBASI: El meu grup es deia els Bad Boys. Sí, perquè segur que érem nois dolents. Passavem el temps al carrer, fumant, i no a l'escola; potser fins i tot robant coses per vendre i poder menjar. I això li va agradar a Juliano. El va emocionar; podia veure el nostre futur potencial.

The Bad Boys van crear el primer espectacle al The Freedom Theatre. 'The Journey' parlava dels nens del campament, que volien anar al mar; un somni de tots els nens palestins.

MARIAM: La meua primera producció d'actuació es va anomenar 'Fragments'. Vam tenir l'"estrena". Jo no entenia res... i de sobte, hi havia públic i llums.

TOBASI: L'obra parlava de la vida dels joves. Quan aquests van veure l'obra, el teatre es va convertir en una part d'ells.

MARIAM: Hi havien crits i aplaudiments.. Però què collons?

TOBASI: Va ser preciós de veure, de sentir, de compartir un coneixement. Ens vam fer una mica famosos al camp.

MARIAM: I jo encara no li he dit a la meua família que estic fent teatre...

Una setmana més tard van sortir els resultats dels exàmens finals a l'escola; vaig suspendre.

Li vaig explicar al Juliano, ell estava molt content i va riure...

JULIANO: Bravo, Bé.

MARIAM: No sabia quina era la meva missió a la vida... però després vaig entendre que "The Freedom Theatre" era el lloc per ser-hi..

TOBASI: El teatre em va ensenyar que hi ha un món molt ampli allà a fora que jo no sabia que existia.

I, per primera vegada a la meva vida, vaig prendre una decisió.

L'elecció que volia fer era tan clara que volia triar ser viu.

I ara tenia la missió d'explicar la meva història.

Juliano, Tobasi i Mariam abandonen l'escenari...

PRESONS DINS DE LES PRESONS; DIVERSOS PRESOS MILITARS, ISRAEL

Quatre històries separades, explicades simultàniament. Suhail s'incorpora a l'escenari...

SUHAIL KHOURY
MÚSIC I COMPOSITOR
DIRECTOR GENERAL DEL CONSERVATORI NACIONAL DE MÚSICA

A l'inici de la Primera Intifada, els israelians no paraven atenció a la música revolucionària... però llavors, quan van decidir destrossar les mans dels nens que llançaven pedres, van prohibir aquestes cançons en totes les seves formes.

Un dia, tornava de la copisteria i tenia 6.000 cassets en secret.

Els soldats m'havien estat observant durant molt de temps i l'exèrcit va establir una emboscada a la carretera. Una emboscada com aquesta tenia la intenció de capturar un líder revolucionari.

Em van arrestar com si fos un terrorista i com si el que portés fos una arma.

Darren entra en escena...

DAREEN TATOUR
POETA, ESCRIPTOR I FOTÒGRAF

DAREEN: L'any 2015 vaig presenciar l'assassinat a sang freda de dotzenes de joves palestins i palestines.

Vaig veure com van assassinar una dona en el control fronterer perquè es va negar a treure la hijab.

El segrest i l'assassinat d'un jove de setze anys pels colons israelites.

El bombardeig incendiari d'una casa, que va cremar un bebè i va matar als seus pares.

Em sentia sufocat, incapaç d'expressar la lletjor d'aquests crims. Em sentia culpable com a ésser humà i m'estava trencant l'ànima.

Com són assassinats aquests infants davant els nostres ulls mentre nosaltres tan sols estem mirant?

És una taca als nostres fronts.

Així que vaig escriure un poema fent una crida a la meva gent per tal de resistir aquesta violència boja. Era el plor del dolor que sentia.

Vaig publicar el poema al Facebook.

Eren les tres del matí i estava dormint. De sobte, vaig sentir el crit de la meva família dient: *Dareen, els israelites venen a arrestar-te.*

Loai entra en escena...

**LOAI TAFESH
BALLARINA I COREÒGRAFA
FUNDADORA DEL CONJUNT DE DANSA NAQSH**

LOAI: Vinc d'un barri pobre, i la meva vida familiar sempre ha estat enfosquida per l'ocupació. La meva primera detenció va ser quan tenia divuit anys i estudiava comptabilitat a la universitat. Em van condemnar a 3 anys per la meva feina sindical. Nou anys després, la meva vida no contenia més que un pla per casar-me amb el meu promès i treballar amb el meu grup de ball. Aleshores em van arrestar de nou.

DAREEN: Hi havia militars, policies, forces especials.

LOAI: Van començar per volar la porta de casa meva i assaltar-la.

DAREEN: Més de 40 soldats a casa meva i cinc vehicles blindats tancant les entrades.

LOAI: Només es veien els ulls dels soldats. Era un esquadró especial, anomenat Divisió Enmascarada, i estaven cridant; volien intimidar.

DAREEN: Mentre em posaven les esposes, vaig demanar veure una ordre d'arrest però no em van donar res.

LOAI: Em van arrestar mentre jo estava intentant entendre el que estava passant, és això un malson o una realitat?

DAREEN: Em van traslladar a diverses presons per interrogar-me. La meva família no sabia on era. Em rentava i portava la mateixa roba mullada amb què em van detenir.

LOAI: Quan vaig intentar esbrinar el motiu de la meva detenció, em van respondre que no podien donar-me aquesta informació perquè havíem de mantenir la confidencialitat de la font.

DAREEN: Van dir que tenien material secret sobre mi.

LOAI: Em van posar en detenció administrativa. És una detenció preventiva basada en la idea que podries fer alguna cosa que no volen que facis, una detenció sense càrrecs.

DAREEN: El jutge va ajornar repetidament el meu judici. Després van registrar el meu compte de Facebook.

I després d'aproximadament 21 dies, van presentar el meu poema "Resisteix, el meu poble els resisteix". A través del poema, em van acusar de planejar una operació suïcida i de suport a entitats terroristes.

LOAI: Després de gairebé tres setmanes d'interrogatori, l'oficial d'intel·ligència em va preguntar: "Què ensenya al grup de ball als nens?".

Jo vaig respondre... 'Dansa folklòrica'.

24

Aleshores, en un intent provocador de demostrar la seva teoria, l'agent gira la pantalla de l'ordinador cap a mi i em mostra dos vídeos del grup. 'Quina altra cosa, a més de la dansa folklòrica, els estàs sembrant al cap?'

Insisteixo... 'És un grup de nens d'entre sis i setze anys que aprenen dansa folklòrica...'

L'oficial va començar a formular la seva idea, de que tot el que feia jo a la cultura era un reflex de la meva afiliació a un determinat partit polític palestí hostil a Israel.

Li vaig dir... 'Això no és cert. No estem alineats amb un partit polític. Més aviat, rebutgem la presència de l'ocupació israeliana, i ho expressem a través dels nostres balls".

Els Israelians sempre han contolat i perjudicat l'apartat cultural i intel·lectual palestí. Abans d'ells, el Mandat Britànic tenia la mateixa tendència, van empresonar el poeta revolucionari Nuh Ibrahim confiscant els seus llibres fins que, al final, el van assassinar. Així que si el meu grup de ball és capaç de provocar l'ocupació amb aquests dos balls, és una prova que estem avançant en la direcció correcta".

Sabaaneh entra en escena...

MOHAMMED SABA'ANEH
DIBUIXANT

SABAANEH: Sóc un palestí nascut a Kuwait.

Naji Al Ali treballava en diaris kuwaitians i era famós pels seus dibuixos sobre Palestina. Quan Naji Al Ali va ser assassinat degut a la seva feina, la meva mare va començar a parlar-nos de la nostra pàtria, a través de les seves caricatures.

Llavors, quan em vaig fer una mica més gran, vaig començar a treballar com a retratista per a cantants i personatges famosos.

DAREEN: Sempre vaig ser conscient del que volia ser: escriptor. Recordo la meva extrema obsessió per conèixer el significat de les paraules fins que un dels professors em va dir indignat "Vés a comprar un diccionari".

SABAANEH: Em vaig fer dibuixant perquè m'agraden els dibuixos animats. Són fàcils d'entendre i creatius a l'hora de plasmar els seus missatges.

SUHAIL: Vaig aprendre música des dels 6 anys. Sóc músic, compositor, professor i ballarí. L'assassinat del cosí de la meva mare, Kamal Nasser (líder, escriptor i poeta) em va impactar molt. Tenia deu anys i vaig començar a comprendre què estava passant d'una manera més profunda.

LOAI: Quan som nens, creixem davant de les escenes d'insult. Jo tenia setze anys quan el marit de la meva germana, que era paramèdic, va anar al camp de Jenin durant la invasió. Un míssil israelià va apuntar a l'ambulància i la tripulació va quedar atrapada i completament cremada.

DAREEN: La meva àvia va viure la Nakba. Em va explicar com va passar i a què va estar exposada ella. Vaig començar a convertir tot allò que vaig aprendre de la meva àvia en poesia política.

LOAI: L'art es converteix en una eina essencial per formar la consciència social, educar les masses i il·luminar les nostres crisis. Un pas del sentiment de debilitat per força.

SABAANEH: Vaig estar dos mesos sola en petites cel·les amb parets rugoses, sense finestres.

Només pensava en el que em passaria. Quant de temps hi estaré? Passant gana per la meva família i amics, pensant en la meva feina.

LOAI: Dins d'aquest lloc ensordidorament silenciós arriben moments de debilitat. Hi ha una lluita entre voler la salvació a qualsevol preu i respectar-se a si mateix i la seva causa. Un es pregunta a quina d'aquestes dues bèsties bel·ligerants decideix alimentar.

SABAANEH: És un mètode de tortura.

SUHAIL: Durant la investigació, em van sotmetre a tortures psicològiques i físiques molt severes. Em preguntaven:

'Qui va escriure les cançons?

Qui les va compondre?

Qui les distribueix?

I qui les produeix?"

Utilitzaven una tècnica anomenada 'La batedora'. L'interrogador era gran i fort, em subjectava fermament per les espatlles i em sacsejava amb força durant molt de temps. Vaig començar a sentir que tots els òrgans del meu cos vibraven i es barrejaven com si m'estigués morint.

LOAI: Intenten impedir permanentment que funcionem, que puguem practicar un comportament normal.

SUHAIL: Van utilitzar un mètode conegut com "L'estirament". Em van posar en una cadira sense respall, amb les cames esteses. Un interrogador tenia el peu als meus genitals, i un altre un peu pressionant el meu pit. Vaig experimentar un fort dolor.

LOAI: La fi justifica els mitjans, i estaven disposats a mentir i inventar qualsevol història. Em van dir que casa meva havia estat demolida mentre la meva família hi era. Van dir que havien matat la meva mare, mostrant-me fotos distorsionades de casa nostra i dels cossos coberts de sang, dient: "No tens res a perdre; per què resistir-te a la confessió".

SABAANEH: Vaig decidir que no sóc un presoner. Em vaig dir a mi mateix: sóc un periodista que ha vingut aquí per fer una feina artística sobre els presoners palestins, per conèixer la seva experiència. Vaig agafar bolígrafs, llapis i paper i vaig començar a crear obres d'art. Tinc una mà ràpida, com un mico; així és com dibuixava a la presó.

SUHAIL: Durant la tortura, se m'acudien certes melodies musicals i les escrivia a la meva ment.

Al dotzè dia, la tortura va aconseguir un grau de violència tan extrem que em va adormir. La investigació es va tornar inútil, així que la van detenir.

En aquell moment, vaig sentir dos sentiments contradictoris. En primer lloc, estava a punt de morir a causa de la violència.

I en segon lloc, l'efecte contrari, al saber que per fi havia triomfat sobre els interrogadors.

Així, la melodia musical que vaig crear va ser una peça de victòria amb una contradicció.

SABAANEH: No només vaig dibuixar els presos, sinó també les seves famílies que són fora, a la gran presó de Palestina.

LOAI: Teníem una biblioteca i llegia història, política, filosofia i literatura. Vaig intentar que la meua experiència a la presó deixes de ser una eina d'opressió i esdevingués una oportunitat per prendre consciència.

27

SABAANEH: Vaig decidir que faria una exposició, planificant exactament a qui convidaria, on la celebraria i els seus temes principals.

Vaig treure de contraband totes les obres d'art amb un dels presos que va ser alliberat. I quan vaig sortir, vaig celebrar la meua exposició.

DAREEN: Després de cinc mesos a la presó, em van enviar a l'arrest domiciliari. Fixeu-vos en la contradicció: deien que jo pretenia matar israelians i dur a terme operacions terroristes i, alhora, em ficaven en una casa en un assentament israelià.

Tot el que volien des del principi era que em fes fallida i em disculpés, i això és el que no els vaig donar. Disculpar-se per què?

SABAANEH: Vaig estar-hi una mica més de cinc mesos. Van afirmar que em connectava amb un enemic d'Israel. Tot era una estupidesa sense cap sentit.

SUHAIL: No van trobar una llei per condemnar-me, així que van utilitzar una llei de l'època del Mandat Britànic. Van emetre un veredict de 15 mesos sota el títol d'incitació a la violència i la revolució.

LOAI: Després d'un any, vaig sortir, però la presó va romandre dins meu, creant danys psicològics a moltes parts.

SUHAIL: No va ser fins a 10 anys després que vaig poder escriure la música que se'm va acudir mentre em torturaven a la presó.

LOAI: Una persona necessita molta força per poder guarir-se.

DAREEN: La presó es queda dins meu, i ara sento que estic en una presó més gran.

LOAI: Tinc una sentència suspesa. Així que si faig alguna cosa que considerin inacceptable, em tornaran a aturar. M'han negat viatjar tres anys.

SABAANEH: Si tens por que t'aturin o del que et puguin fer, això vol dir que no faràs res; aconseguixen aturar la teua vida.

LOAI: Una societat que perd els mecanismes per establir les bases de la vida s'extingeix.

DAREEN: Després de dos anys, sis mesos i divuit dies em van alliberar de l'arrest domiciliari.

28

Els colons van intentar matar-me tres vegades. Vaig rebre molts missatges amenaçadors i racistes. Em sentia constantment en perill. No podia treballar, estudiar ni publicar els meus llibres. Si publicava o representava el meu poema, tornava a la presó. Vaig intentar obrir noves portes, però no vaig poder.

Finalment, me'n vaig anar a Suècia amb una beca per a artistes amenaçats. Aquí continuo la meva lluita.

Suhail, Dareen, Loai i Sabaaneh abandonen l'escenari...

UN MOMENT & NOU MISSILS CENTRE CULTURAL AL-MISHAL GAZA

Ali entra a l'escenari...

**ALI ABU YASEEN
ACTOR, ESCRIPTOR I DIRECTOR,
COFUNDADOR DEL CENTRE CULTURAL AL-MISHAL**

ALI: Aquell dia havíem de representar una obra de teatre al Centre Cultural Al-Mishal de Gaza.

La representació incloïa 14 nenes; tractava sobre els seus drets.

De cop i volta, el Programa de les Nacions Unides per al Desenvolupament va trucar i ens va ordenar cancel·lar l'obra sense donar cap raó.

Vam aturar els assajos i vam enviar tothom a casa. Era la primera vegada que posposava una actuació.

Vaig tornar a casa, els israelians van començar a bombardejar Gaza i els coets van començar a sacsejar la ciutat.

Les bombes queien a prop del teatre. Tenia por que el centre cultural patís danys, que els vidres es fessin miques, que el decorat de l'obra caigués.

Em vaig vestir i vaig sortir.

29

Vaig recórrer un carrer de 200 metres; estava completament negre pel fum i la pols, com si fos de nit, no et podies veure ni el dit.

A mesura que m'acostava, la meva visió va començar a ser clara.

El teatre estava destruït... una destrucció total. Res. Les característiques del lloc van desaparèixer... el centre cultural s'havia esvaït de l'existència i havia esdevingut un forat... un edifici de 6 pisos ara convertit en un cràter subterrani de dos pisos.

Com pot ser això?

L'escenografia de les obres, el vestuari que vaig dissenyar, les meves esperances i somnis, l'esforç i l'esgotament colapsant en un segon.

Estic allà dret, i els pensaments xoquen al cap com ones. La tristesa devora el meu cor com si, en desaparèixer el decorat, també hagués desaparegut tota l'alegria.

Les cares dels joves que vaig entrenar van passar davant meu, les rialles dels nens que ara s'havien esvaït.

Fins ara, no puc creure que el teatre hagi desaparegut juntament amb catorze anys de la nostra feina, tot això en un moment i nou míssils.

El nostre teatre havia esdevingut una flama teatral, així que el van tancar.

Des del bombardeig, hem realitzat diverses actuacions sobre la runa.

El teatre forma part de nosaltres i, nosaltres, com a artistes, continuem allà tant si és un edifici com si no... Farem teatre a l'arbre, al mar, sota l'aigua...

Hem creat artistes, i continuarem sent artistes.

Ali deixa l'escenari...

UNA DIVERSITAT DE TÀCTIQUES DE BOICOT, DESINVERSIÓ I SANCIONS A TOT EL MÓN

Omar entra a l'escenari...

30

**OMAR BARGHOUTI
COFUNDADOR
BOICOT, DESINVERSIÓ I SANCIONS (B.D.S.)**

OMAR: Sóc enginyer de professió, artista per passió i estudiant de Filosofia.

Vaig néixer a l'exili, fill de refugiats. Vaig tornar a Palestina el 1993 amb la meua parella, que és ciutadana palestina a l'Estat d'Israel.

Crec que cada part de la meua experiència m'ha ajudat a treballar com a defensor dels drets humans.

Vaig formar part del moviment anti-apartheid a Sud-àfrica. Aquesta va ser la meva primera experiència formativa en aquesta mena de lluita global, i en vaig aprendre molt.

El "Boicot, Desinversió i Sancions a Israel" (B.D.S.) va ser llançat per la coalició més gran de la societat palestina, a Palestina i a l'exili. Sentim que el dret internacional s'havia aturat a la porta de Palestina, així que vam agafar l'assumpte a les nostres mans i vam recórrer el camí sud-africà, si es vol dir així. Ens inspirem en el seu moviment anti-apartheid, en el moviment anticolonial de l'Índia, en el moviment pels drets civils dels Estats Units i, per descomptat, en la nostra lluita. Però la nostra principal inspiració prové de la rica herència palestina de dècades de resistència popular no violenta contra el colonialisme dels colons.

El B.D.S. és una veu col·lectiva palestina, una majoria absoluta, que demana als ciutadans democràtics de tot el món que s'uneixin a nosaltres per pressionar els ajuntaments, les esglésies, els sindicats, les empreses i, en última instància, als governs perquè posin fi als seus enllaços de complicitat amb Israel.

El boicot cultural és una part molt important perquè les institucions culturals juguen un paper clau en el blanqueig o allò que anomenem rentat d'art de l'apartheid i l'ocupació israelianes.

És una cosa molt més profunda que ajudar, *no fer mal*. Si un artista internacional ve a Tel Aviv, presta el seu nom a un sistema d'apartheid i opressió. Això no és art per art, música per música, això és complicitat.

El boicot cultural apunta a la *complicitat*, no a la identitat. Instar a la cancel·lació d'esdeveniments, activitats, acords o projectes en què participi l'Estat israelià, els grups de pressió o les institucions culturals. Rebutjar el finançament i el patrocini del govern israelià.

31

Ningú no demana que se suprimeixin els drets dels artistes israelians. Si el Regne Unit convida una cineasta israeliana a projectar la seva pel·lícula, sense cap connexió institucional amb l'Estat d'Israel, l'ambaixada o els grups de pressió, no hi ha absolutament res al boicot que ho impedeixi.

En realitat, el BDS demana explícitament als israelians que s'uneixin a nosaltres; que abandonin la ideologia colonial, les polítiques i la deshumanització; que reconeguin els nostres tres drets bàsics segons el dret internacional: la fi de l'ocupació, la fi de l'apartheid i el dret al retorn dels refugiats.

Atès que no hi ha res jueu en l'ocupació, l'apartheid, la neteja ètnica, el setge a Gaza i tots els crims comesos, aleshores no hi ha res intrínsecament anti-jueu a proposar que això va en contra de la humanitat i fer campanya per posar-hi fi.

Per descomptat, hi ha un antisemitisme que realment ens molesta, i que creix cada dia a Occident. B.D.S. va ser molt clar des del principi que ens oposem a totes les formes de racisme, inclòs l'antisemitisme.

De fet, no veiem que Palestina sigui alliberada mai sense que un moviment internacional per la justícia i la igualtat guanyi la guerra per la justícia racial, indígena, de gènere, econòmica i mediambiental, fent que aquest món sigui millor per a tothom. A Ferguson, els Estats Units, després del primer aixecament quan Michael Brown va ser assassinat, els palestins van ser uns dels primers en aplicar la solidaritat perquè entenem l'opressió.

Des del 2014 Israel va començar a considerar B.D.S. com una amenaça estratègica. És un fet que han invertit centenars de milions de dòlars per combatre'l. Així que clarament sí que en veuen l'impacte. És summament impressionant el creixement numèric del moviment.

Han començat a dirigir-se a mi personalment, prenent mesures per revocar la meua residència, reprimint-me amb prohibicions de viatge. El pitjor va ser quan la meua difunta mare va ser operada de càncer a Jordània i no em van permetre sortir per estar amb ella.

Sí, estic preocupat per la meua vida. Utilitzen eines que no mostren exactament qui és el culpable. En una conferència pública davant de 200 persones i les càmeres del món, el ministre d'Intel·ligència israelià em va amenaçar amb l'"assassinat civil". Mai no havia sentit aquest terme; possiblement signifiqui un assassinat a les mans de civils.

Així que em fa mal enormement a nivell personal, però és part del preu que paguem tots els palestins, part de la nostra resistència.

32

Ens diuen que no es pot boicotejar Israel. Aleshores, què volen que fem?

No voleu que fem resistència armada i no us agrada la nostra resistència no violenta.

...Què voleu que fem? Mai no ens rendirem.

Omar abandona l'escenari...

LA HISTÒRIA DEL FREEDOM THEATRE CAMP DE REFUGIATS DE JENIN 2011

Juliano i Tobasi entren en escena...

**JULIANO MER KHAMIS
COFUNDADOR I DIRECTOR ARTÍSTIC DEL
FREEDOM THEATRE**

JULIANO: Senyores i senyors, benvinguts a la nostra producció d'"Alícia al País de les Meravelles".

Somnio que el Teatre de la Llibertat sigui una força important en la generació de resistència cultural; que crei un moviment polític i artístic que alci la seva veu contra la discriminació.

Donar suport als centres culturals i als artistes palestins. Donar suport de forma activa. Allunyeu-vos dels debats, de la por, de l'estancament... Ara vivim de genolls, hem de tornar a aixecar-nos sobre els nostres peus.

L'esperança continua viva a Jenin. Potser va ser precisament la mort de la meva mare Arna la que la va fer renéixer. De vegades, els morts són més poderosos que els vius. Hi ha la sensació que l'esperit aquí ja està sembrat i que només creixerà, i no crec que ningú el pugui aturar.

La tercera Intifada ha de ser cultural.

AHMED TOBASI
ACTUAL DIRECTOR ARTÍSTIC
EL FREEDOM THEATRE

33

TOBASI: El 4 d'abril del 2011 Juliano Mer Khamis va ser assassinat. Un desconegut emmascarat li va disparar cinc vegades molt a prop del Teatre de la Llibertat.

Va deixar enrere el seu fill petit, les seves dues filles i la seva dona, que estava embarassada de bessons.

Juliano havia dirigit recentment els seus alumnes en una producció d'Alícia al País de les Meravelles.

Juliano deixa l'escenari...

No em vaig adonar que les nostres vides seguien en perill, fins i tot com a artistes.

Una ment oberta és una ment perillosa i la cultura ens ha fet perillosos.

Juliano ens va ensenyar com fer servir l'art per lluitar pel canvi... Com l'escenari podia ser tan poderós com un AK 47... Com la cultura era una forma de resistència.

Vam aprendre com fent servir l'art podíem qüestionar el món. Com podíem enfrontar-nos a la nostra vida, a nosaltres mateixos, a la nostra comunitat, desafiar els nostres opressors i enfrontar-nos a totes les dificultats de la humanitat...

Juliano va morir ensenyant-nos això...

Ara ho hem de transmetre a la següent generació.

LA PROMESA DE LA REVOLUCIÓ CONCLUSIÓ

Per ser projectat o imprès perquè el públic el llegeixi...

Les històries d'aquests artistes són només algunes de les moltes...

Les organitzacions culturals palestines segueixen patint atacs i destrucció del personal, edificis i equips. Els artistes són objectiu d'Israel a escala local i internacional. Continuen patint detencions, empresonaments, tortures i amenaces de mort. A nivell internacional, la seva feina és prohibida, protestada i atacada pels mitjans de comunicació.

34

Els artistes palestins sovint tenen restringit o prohibit viatjar fora de Cisjordània, i als artistes internacionals se'ls nega repetidament l'entrada.

Les fronteres de Gaza romanen tancades des del 2007.

El 2021, les organitzacions culturals palestines van perdre la major part del finançament bàsic després de rebutjar les exigències dels donants internacionals de despolititzar la seva feina.

L'exèrcit israelià continua atacant el Teatre de la Llibertat danyant l'edifici i assetjant, detenint i empresonant estudiants i personal.

El cofundador del Teatre de la Llibertat, Zakaria Zubeidi, va ser detingut i reclòs en una presó de màxima seguretat sense càrrecs. Després de dos anys i mig, juntament amb cinc presos polítics més, va cavar un túnel amb una cullera i es va escapar. Després de cinc dies, va ser capturat i continua empresonat per Israel sense càrrecs.